

Understøttelser dels til Rigsdagsmænds Rejser til de interparlamentariske Sammenkomster, dels til Fredsbureauet i Bern. Nu har jo i de 10—11 Aar, der siden da ere gaaede, den Bevægelse, som den danske Fredsforening har været med til at arbejde op her i Landet, taget et vældigt Opsving. Nu er det jo ikke saaledes, at det er blot nogle naive Sjæle, som have Interesse for den Sag. Nu have de ledende Statsmænd i Europa taget den Sag op, og et stort Antal af de forskellige Parlamenter have dannet Sammenlutninger i det Øjemed. Det, vi den Gang ønskede, at der skulde oprettes vedvarende Voldgiftstraktater, er nu noget, som Statsmændene arbejde paa i de forskellige Lande. Vi vide, at den afgaaede Udenrigsminister ogsaa har arbejdet derpaa, og at der er Haab om, at vi kunne faa en Voldgiftstraktat med Holland, som i sin Rækkevidde gaar langt ud over de Traktater, som ellers ere blevne afsluttede i den senere Tid mellem større og mindre Magter, idet den sætter Maalet saa langt frem, som vi Fredsvenner have ønsket, at det skulde sættes. Denne Traktat sonderer jo ikke imellem større Stridigheder og smaa Stridigheder, saaledes at kun de smaa afgøres ved Voldgift, men de store ved Krig. Nej; den gaar ud paa, at alle Stridigheder imellem de to Stater skulle finde deres Afgørelse ad fredelig Vej. Det er nu altsaa gaaet op i alt Fald for enkelte smaa Nationer og deriblandt da først og fremmest for vor egen Nation eller for dens ledende Statsmænd, at for os maa det være saaledes, at hvad saa end Stridsemnet er, maa det være vor Opgave at søge det afgjort ad fredelig Vej.

Det var altsaa ud fra det Syn, at den afgaaede Udenrigsminister arbejdede. Vi Fredsvenner her i Landet — og vi ere jo mange — maa være ham saare taknemmelige for det Arbejde, han har udført, og vi have det Haab til den nuværende Udenrigsminister, at han vil fortsætte ad det samme Spor, arbejde videre ad den Vej, og efter den Lykke, han maatte faa dertil, fuldføre dette Arbejde.

Ved Siden af dette, at der altsaa nu arbejdes paa vedvarende Voldgiftstraktater, tror jeg, at Tiden ogsaa er kommen til at

tage det Spørgsmaal op, om der ikke kan gives Bevillinger, som kunne have til Virkning, at Bevægelsen for Voldgift mellem Staterne fremmes, og jeg skal jo ikke nægte, at mine personlige Tanker og Ønsker gaa langt længere end til de 1,000 Kr., som vi her have tilladt os at stille Forslag om. Det er jo klart nok, at for os, som mene, at smaa Staters Selvstændighed ikke kan betrygges ved militære Foranstaltninger, men kun kan betrygges derved, at Retstanken, Fredstanken vinder frem til Sejr — for os maa det stille sig saaledes, at kan der ved Pengebevillinger gøres noget i den Retning, da ere de Penge vel anvendte. Men saa ligger det maaske nær at sige: Ja, men det kan der jo i det store og hele ikke. Men da vil jeg rejse det Spørgsmaal, om ikke den Omstændighed, at en privat Mand har stillet saa store Pengemidler til den Sags Raadighed, som Tilfældet er — jeg tænker jo her paa Nobels Fredspræmie — har givet Fredsbevægelsen et Skub fremad. Det tror jeg, man maa sige. Men hvis det er saaledes, at Penge, der ere stillede til Raadighed fra en privat Mands Side, kunne give denne Bevægelse et Skub fremad, da maa Penge, som stilles til Raadighed fra en Stats Side, vel kunne gøre det samme. Og da stiller det sig for mig saaledes, at kunde vi, og vilde vi anvende 200,000 Kr. til lignende Formaal som dem, Nobel har givet Penge til, idet han altsaa tog Sigte paa Fredsbevægelsen, paa Voldgift mellem Staterne, saa vilde disse Penge være saare vel anvendte.

Jeg skal pege paa et andet Punkt. Nogle af os her have jo haft den Glæde at gøre en Rejse ned til Frankrig, hvor vi optraadte som Repræsentanter for vor Nation og som dem, der sammen med vore skandinaviske Brødre og vore Værter Franskmandene samledes om den store Tanke, Voldgiftstanken. Der vil jo formentlig blive Brug for en Bevilling, naar vi — hvad jo det danske Folk utvivlsomt vil gøre — skulle vise Gengæld. Men min Tanke bliver ikke staaende herved. Jeg har været glad ved at kunne deltage i denne Rejse til Frankrig, men det staar ganske klart for mig, at for øvrigt ere de Forbindelser, som kunne tilvejebringes mellem Frankrig og Skandinavien, ikke